

POSTANOWIENIE

27 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 27 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa W.P.

przeciwko R.S.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na skutek skargi kasacyjnej R.S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 23 kwietnia 2025 r., III Ca 1283/23,

1) odrzuca skargę kasacyjną,

**2) oddala wniosek powoda o zasądzenie od pozwanej zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

[M.O.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 kwietnia 2025 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie z powództwa W.P. przeciwko R.S. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z 17 sierpnia 2023 r., zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że w punkcie 1. uzgodnił treść księgi wieczystej [...] z rzeczywistym stanem prawnym w ten sposób, że nakazał wykreślenie z działu I wpisu dotyczącego typu księgi „lokal stanowiący odrębną nieruchomość” i wpisanie w to miejsce „spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu” oraz nakazał wykreślenie w

dziale II księgi istniejącego wpisu i wpisanie w to miejsce powoda (pkt I. lit. a), a ponadto rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o zmianę w całości zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje oraz kosztów postępowania wszczętego skargą kasacyjną.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na przyczyny kasacyjne wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Powód złożył odpowiedź na skargę kasacyjną pozwanej, w której wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu za postępowanie wywołane wniesieniem skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Poza spełnianiem ogólnych wymagań dla pisma procesowego, skarga kasacyjna powinna również zawierać prawidłowo sformułowane elementy konstrukcyjne określone w art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c. Jednym z tych elementów jest wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Braki w zakresie elementów konstrukcyjnych skargi, a więc również w zakresie jej wniosków, skutkują odrzuceniem skargi *a limine* bez uprzedniego wezwania o usunięcie dostrzeżonych braków (postanowienie SN z 24 października 2022 r., I CSK 3656/22). Wniosek taki wynika z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. *in medio* oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z przywołanych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak wymienionych elementów konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c. (postanowienie SN z 24 czerwca 2022 r., I CSK 2657/22).

Skarga kasacyjna wniesiona przez pozwaną nie zawiera wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia. W skardze sformułowano natomiast wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa.

Zgodnie z art. 398¹⁶ zd. pierwsze k.p.c., jeżeli podstawa naruszenia prawa materialnego jest oczywiście uzasadniona, a skargi kasacyjnej nie oparto także na podstawie naruszenia przepisów postępowania lub podstawa ta okazała się nieuzasadniona, Sąd Najwyższy może na wniosek skarżącego uchylić zaskarżony wyrok i orzec co do istoty sprawy. Oznacza to, że ewentualne orzeczenie co do istoty sprawy zawsze musi być poprzedzone uchyleniem zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z 19 października 2022 r., I CSK 2703/22).

Pozwana w ramach wniosku o orzeczenie przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy nie wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia ze wskazaniem zakresu tego uchylenia, lecz wyłącznie o zmianę orzeczenia. Tak sformułowany wniosek nie ma podstawy w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Wobec wystąpienia do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie nieprzewidziane w zakresie ustawowo określonych kompetencji orzeczniczych, skarga podlegała odrzuceniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji. Jednocześnie w niniejszej sprawie brak było podstaw do uwzględnienia wniosku powoda o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. Wniosek ten, zgłoszony w odpowiedzi na skargę, został powiązany z wnioskiem o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie z wnioskiem o jej oddalenie. Takie rozstrzygnięcie w sprawie nie zapadło, a podzielić należy prezentowany w orzecznictwie pogląd, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów łączy ze wskazanymi przez siebie - innymi - rozstrzygnięciami. Pełnomocnik powoda nie wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej, a takie rozstrzygnięcie zapadło w niniejszej sprawie (postanowienia SN: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12; z 14 kwietnia 2023 r., I CSK 3486/22).

Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[SOP]